

VERSLAG GOAB-KRING VELUWE EN FLEVOLAND

Dit is het verslag van de kenniskring GOAB Veluwe en Flevoland, die plaatsvond **op 19 maart 2024 van 9.30 – 12.00 uur**. Er waren 17 beleidsambtenaren en 29 ve-aanbieders aanwezig, 1 vertegenwoordiger van OCW, 1 kenniskringleider (Heleen Versteegen) en 1 vertegenwoordiger van de kinderopvang branches (Ernst Radius).

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws GOAB
3. Voldoende ve-plekken
4. Bereik ve
5. 'Zware' ve-groepen (veel ve-kinderen)
6. In de Etalage: doorgaande lijn ve-po
7. Evaluatie en afronding

NIEUWS GOAB

Relevante kamerbrieven etc rond GOAB

Tijdelijke wet nieuwkomers

Om de druk op het nieuwkomersonderwijs op te vangen, is in oktober 2023 de tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen (tnv) in werking getreden. Deze wet zal na vijf jaar vervallen. Deze tijdelijke wet regelt twee zaken: 1) een overlegplicht tussen het college van burgemeester en wethouders (B&W) en schoolbesturen om samen afspraken te maken over het onderwijs voor nieuwkomers, en 2) de mogelijkheid voor gemeenten en scholen om in een noodsituatie een tnv in te richten.

Van de aanwezigen maakten weinigen gebruik van de tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen.

Meertalige kinderopvang toegestaan

Kinderopvangcentra mogen vanaf 1 februari 2024 meertalige dagopvang aanbieden. Hierdoor mag kinderopvang voor maximaal 50% van de dagelijkse opvangtijd in het Duits, Engels of Frans aangeboden worden. Buitenschoolse opvang mag al langer meertalig worden aangeboden.

Van de aanwezigen boden weinigen meertalige kinderopvang aan. De organisaties die dit wel aanbieden, bieden Engels als tweede taal.

Subsidieregeling groepshulpen (internetconsultatie)

Deze nog niet ingegane tijdelijke subsidieregeling (looptijd: 3 jaar) biedt kinderopvangorganisaties een tegemoetkoming in de loonkosten van een groepshulp. De kinderopvangorganisatie moet daarvoor hebben geïnvesteerd in scholing van de groepshulp via praktijkleren in het mbo.

Volgens Ernst Radius heeft 2/3 van de ondervraagde kinderopvangorganisaties al een groepshulp. Ook in de groep aanwezig zijn er meerdere organisaties die dat hebben. De vraag kwam op wat voor constructie deze organisaties hanteren voor de groepshulp. De aanwezigen gaven aan dat de groepshulp vaak in loondienst is.

Verlenging ruimere formatieve inzet beroepskracht in opleiding (internetconsultatie)

Kinderopvangorganisaties krijgen langer de ruimte om meer beroepskrachten in opleiding formatief in te zetten, namelijk tot 1 juli 2026. Wel wil minister Van Gennip hier een nieuwe voorwaarde aan verbinden, zodat beroepskrachten in opleiding niet te snel teveel verantwoordelijkheid krijgen. Daarom moet er een begeleidingsplan komen waar de beroepskracht in opleiding, de praktijkbegeleider en de opleidingsbegeleider schriftelijk mee hebben ingestemd.

Ernst Radius geeft aan dat dit alleen geldt voor de reguliere kinderopvang. Ook geeft hij de tip om goed na te denken over de inzet van deze beroepskrachten in opleiding, omdat het afhankelijk van de inzet kan leiden tot werkdrukverhoging in plaats van werkdrukverlaging. De pedagogisch medewerkers die er zijn moeten deze mensen immers ook nog begeleiden. Bovendien verschilt het per beroepskracht in opleiding welke taken die kan uitvoeren en het kan daarom per situatie verschillen of dit in het totaalplaatje leidt tot werkdrukverlaging.

CBS dashboard onderwijsachterstanden

Update 2023: per gemeente inzicht voor 2,5-12 (en apart 2,-4 en 4-12) waar volgens CBS criteria de risicokinderen voor onderwijsachterstanden zijn. Gebaseerd op 15% grens voor heel Nederland.

Toezicht ve naar GGD (op termijn)

Er wordt gesproken over het overhevelen van de toezicht op ve van de Inspectie van Onderwijs naar de GGD. Plan van aanpak komt in te verschijnen Kamerbrief op korte termijn, maar OCW heeft ons verzocht dit alvast te melden in de kenniskringen.

Opmerking OCW: let op, er komt nog een internetconsultatie, het is slechts nog een koers dus ligt nog niet vast. Reacties en zorgen van de groep op deze overgang:

- Hoe borg je de doorgaande lijn als de inspectie niet meer het educatieve aanbod van de voorschool én de school beoordeelt? Gebeurt dit alleen nog in gezamenlijk overleg zoals de LEA?
- Is de GGD hiervoor wel geschikt? Antwoord: het wordt fasegewijs ingevoerd en GGD-medewerkers worden hierin geschoold
- Vraag: Blijft er wel tweedelijns toezicht door Inspectie over ve-sturing door gemeenten. (Antwoord: ja.)

Kamerbrief en rapport Onderwijsinspectie

Kamerbrief is half A4-tje waarin staat dat beleidsreactie najaar 2024 komt, als derde rapport van Onderwijsinspectie rond vve er ook is.

Rapport inspectie samengevat (door Inspectie zelf)

Gemeenten, houders kinderopvang en schoolbesturen zijn verplicht jaarlijks te overleggen over onderwijsachterstanden. Dit doen zij in het overleg Lokale Educatieve Agenda (LEA). Uit onderzoek van de inspectie blijkt dat gemeenten niet alle verplichte onderwerpen bespreken en dat concrete resultaatafspraken uitblijven.

Het LEA-overleg heeft verplichte agendapunten. Deze komen niet allemaal aan bod. Zo ziet de inspectie dat de onderwerpen Voorkomen van segregatie en Afstemmen van inschrijvings- en toelatingsprocedures onderbelicht blijven. Met als gevolg dat hierover geen afspraken worden gemaakt of doelen worden gesteld. De inspectie constateerde vorig jaar al dat doelen en afspraken uitblijven en vindt dit zorgelijk. Gelukkig blijven niet alle thema's onbesproken. Het onderwerp Bestrijden van onderwijsachterstanden krijgt wel aandacht en leidt daarmee ook tot de meeste actiepunten.

Dit jaar hebben minder gemeenten overlegd over de LEA-thema's dan vorig jaar. Dit vindt de inspectie een zorgelijke ontwikkeling en daarom wordt het toezicht de komende jaren verscherpt.

Gemeenten geven uiteenlopende redenen voor het ontbreken van overleg. Volgens hen is het niet altijd nodig om overleg over het betreffende thema te voeren of hier beleid op te maken. Ook vindt de bespreking soms op andere niveaus plaats. Soms zijn er andere prioriteiten en is er niet genoeg personeel. Andere keren ontbreekt het aan ervaren of kundig personeel.

Eén van de belangrijkste middelen om onderwijsachterstanden te bestrijden is de voor- en vroegschoolse educatie. Om in beeld te brengen hoe effectief deze vorm van educatie is, moet er gekeken worden naar de resultaten bij de kinderen die dit volgen. Resultaatafspraken tussen gemeenten en schoolbesturen helpen hierbij, maar zijn in veel gemeenten nog niet gerealiseerd. Waar dat precies door komt en wat de inspectie hierin aanbeveelt, staat in de themaverdieping. Gemeenten en schoolbesturen worden hierin opgeroepen om goed in beeld te krijgen voor welke kinderen vve bedoeld is.

Daarnaast moeten de resultaatafspraken geborgd worden in het bredere jeugd- en onderwijsachterstandenbeleid per gemeente. De rol van gemeenten hierin is essentieel, voor hen is de regierol weggelegd om tot die resultaatafspraken te komen. De inspectie raadt gemeenten en schoolbesturen aan om vroegschoolse educatie nieuw leven in te blazen.

Reacties van de groep op dit rapport:

Het rapport stelt dat concrete resultaatafspraken vaak uitblijven. Een reden hiervoor is volgens een aanwezige dat schoolbesturen al aan allerlei criteria van de onderwijsinspectie moeten voldoen en daarom er niet altijd happig op zijn om ook nog resultaatafspraken met de gemeente te maken.

De inspectie stelt in het rapport dat de verplichte agendapunten van de LEA 'Voorkomen van segregatie' en 'Afstemmen van inschrijvings- en toelatingsprocedures' onderbelicht blijven.. Een gemeente stelt dat afspraken over toelatingseisen niet altijd nodig zijn, bijvoorbeeld als er geen wachtlijsten zijn, en het wel elk jaar bij de beleidsevaluatie wordt besproken. Toch kun je hierop worden aangesproken door de inspectie van het onderwijs. Dit vinden ze niet terecht.

Onderzoeken, handreikingen en externe webinars rond GOAB

Rol ouders taalontwikkeling

Ervaringsdeskundigen en experts uit de wetenschap en praktijk (van onder andere de Universiteit Utrecht en het Kohnstamm Instituut) hebben op verzoek van het Expertisepunt Basisvaardigheden op een rij gezet wat werkt bij de taalontwikkeling van kinderen in gezinnen.

Ouders hebben een cruciale rol bij het leren van taal aan hun kinderen. Interactie en voorlezen stimuleert de woordenschat, waarmee zij op latere leeftijd mee kunnen komen op school en in de maatschappij. Maar de wijze waarop kinderen thuis taal aanleren, sluit niet altijd aan bij de taalvaardigheden die nodig zijn om mee te kunnen doen op school.

Factsheet PISA 2022

De sterke daling van leesvaardigheid bij de Nederlandse 15-jarigen is volop in het nieuws geweest.

In het kader van onderwijsachterstanden gaat het rapport in op de samenhang tussen de onderwijsprestaties en de gezinsachtergrond (hoofdstuk 7 - Resultaten PISA-2022 in vogelvlucht). Hieruit komt naar voren dat het opleidingsniveau van ouders sterk samenhangt met de prestaties van hun kinderen. Zo ziet PISA dat een hoger opleidingsniveau van de ouders samengaat met een hogere gemiddelde score voor wiskunde, leesvaardigheid en natuurwetenschappen. En toont het onderzoek aan dat leerlingen die thuis Nederlands spreken, significant hogere gemiddelde scores behalen dan leerlingen die thuis een andere Europese of niet-Europese taal spreken.

Webinar Thuis in Taal (GKA)

Op 22 januari organiseerde de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) het webinar Thuis in Taal & Laaggelettertheid. Dit webinar gaat over het samenwerken met laaggeletterde ouders in het belang van de taalontwikkeling van hun jonge kinderen.

In de webinar van 22 januari kwamen drie sprekers aan bod. Allereerst geeft Prof. dr. Maurice De Greef een introductie en deelt hij verschillende feiten en cijfers over laaggeletterdheid. Ook vertelt hij over de relatie tussen laaggeletterdheid en opvoeden en deelt hij goede voorbeelden uit de praktijk. Vervolgens voert hij samen met lector Martine Van der Pluijm, schooldirecteur Tineke Visser en taalambassadeur Wendy de Groot het gesprek over laaggeletterdheid in relatie tot de taalontwikkeling van jonge kinderen. Zo gaat het onder andere over de wijze waarop ouders betrokken worden bij de taalontwikkeling en hoe je het gesprek op gang brengt over laaggeletterdheid.

Reactie van de groep op het thema laaggeletterde ouders:

Veel aanwezigen bespreken in samenwerking met de vve-werkgroep (inclusief de bibliotheek) hoe laaggeletterde ouders gesignaleerd kunnen worden. Een gezinsaanpak wordt geopperd.

Ernst Radius geeft een voorbeeld om dit aan te pakken: De pedagogisch medewerker doet de intake voor ve thuis om bij het invullen van de formulieren alert te zijn of er sprake is van laaggeletterdheid. Eventueel volgt dan de stap om samen de intake bij de bibliotheek te doen

Reactie van de groep: dit moet in samenspraak met het consultatiebureau, want je moet weten dat een kind een indicatie heeft gekregen. Dit kan een extra drempel weghalen, maar is extra lastig te organiseren.

Landelijk rapport Kinderopvang (Inspectie)

Eind december publiceerde de Onderwijsinspectie het Landelijk Rapport gemeentelijk toezicht kinderopvang 2022. In 2022 blijkt aan de ene kant dat gemeenten en GGD'en voorzichtige stappen vooruit zetten. Zoals op het gebied van de intensivering van het toezicht op de gastouderopvang. Maar aan de andere kant zijn er zorgen. Zoals de gevolgen van het aanhoudende personeelstekort. In het rapport staat over het toezicht: deze taak is over het algemeen op orde. GGD'en bezochten bijna alle locaties voor kinderopvang en zijn gestart met flexibel toezicht. Ook rapporteert de Inspectie over de handhaving. Die is meestal effectief, maar gemeenten escaleren niet altijd wanneer dit wel nodig lijkt. Daarnaast kiezen gemeenten er vaak voor om beredeneerd niet te handhaven op tekortkomingen met verzachtende omstandigheden vanwege personeelstekort.

Themaonderzoek signalen (Onderwijsinspectie)

Het gemeentelijk toezicht van de Inspectie van het Onderwijs voert ook stelselonderzoeken uit. Deze onderzoeken zijn gericht op belangrijke thema's in de kinderopvang. Zo onderzocht de Inspectie de werkwijze van GGD'en en gemeenten als zij signalen binnenkrijgen over kinderopvanglocaties. Uit het op 19 december 2023 gepubliceerde rapport blijkt dat gemeenten en GGD'en de binnenkomende signalen over het algemeen snel en zorgvuldig afhandelen. Wel concludeert de Inspectie dat er ruimte is voor verbetering. De Inspectie geeft in dit rapport 3 aanbevelingen, waaronder het investeren in duidelijke informatieverstrekking over het signaalproces richting potentiële melders.

Wetenschappelijk artikel kansengelijkheid

Dit artikel is van Edith Hooge, Sietske Waslander en Eddie Denessen. Zij beginnen met een korte beschouwing over de ontwikkeling van het gelijke kansenbeleid (het heette ook wel stimuleringsbeleid voorrangbeleid, en achterstandenbeleid). Zij missen in de wetenschappelijke benadering van de gelijke kansen thematiek inbreng van de bestuurswetenschappen.

Wat betreft het sturen is het inzicht ontstaan dat de samenleving niet zo maakbaar is als in de twintigste eeuw werd verondersteld. Besturen en bestuurlijke processen zijn complex, risicovol en irrationeel-onlogisch van aard. Nodig is in ieder geval gelijktijdig verschillende actoren op meerdere bestuurlijke niveaus bij het vraagstuk te betrekken.

Wetenschappelijk artikel over kwaliteit tot sleutel rendement

Een artikel van Paul Leseman en Pauline Slot in ESB over de kwaliteit van de kinderopvang. De begrippen proceskwaliteit, emotionele proceskwaliteit, educatieve proceskwaliteit, curriculumkwaliteit, structurele en omgevingskwaliteit, organisatiekwaliteit en stelselkwaliteit worden niet alleen uitgelegd, maar ook becommentarieerd met verwijzingen naar recent onderzoek.

De conclusies van de onderzoekers zijn;

- om maatschappelijk rendement te behalen moet de kinderopvang toegankelijk zijn voor alle kinderen tot zes jaar

- pas als de kwaliteit van de opvang beter is dan het alternatief, de thuissituatie, zal de opvang maatschappelijk renderen
- kwaliteit leveren vereist een doorlopend pedagogisch plan met een op leeftijd afgestemd curriculum met ontwikkelingsdoelen

Druk op de keten, Berenschot

In opdracht van het Ministerie van VWS – en in samenwerking en samenspraak met de ministeries van OCW en SZW – onderzocht Berenschot de druk op de keten van kinderopvang, onderwijs en zorg, en de trends en factoren die hieraan ten grondslag liggen. Conclusie is dat de druk op de keten van kinderopvang, onderwijs en zorg in de periode 2016-2019 is toegenomen. De bezettingsgraad is hoog, er zijn substantiële wachtlijsten: de rek is uit de keten.

Wetenschappelijk artikel verhogen kwaliteit door pbm'er (EVENING)

De resultaten uit het Evening onderzoek. Thomas van Huizen, Ekin Yurdakul & Rianne Francot gaan onder meer in op de vraag of de pedagogisch beleidsmedewerker de kwaliteit van de kinderopvang verhoogt. Zij zien substantiële positieve effecten op educatieve kwaliteit. Effecten zijn echter pas zichtbaar vanaf najaar 2022. De sterkste effecten treden op tijdens gerichte (educatieve) activiteiten, zijn kleiner tijdens (begeleid) spel en er is geen effect tijdens eet/drink momenten. Effecten worden gedreven door centra in wijken met een hoog aandeel doelgroepkinderen (ook effecten op emotionele kwaliteit).

Er komt een uitnodiging voor een event rondom EVENING met de eerste resultaten van het rapport over de vraag 'verhoogt de pedagogisch beleidsmedewerker de kwaliteit van vve?'

Toolkit jonge kind

Onderwijskennis komt met een [toolkit](#) voor het jonge kind, met kennis over de effectiviteit van aanpakken en interventies voor het onderwijs op basis van internationaal onderzoek. Deze is overgenomen van de EEF, de ['Education Endowment Foundation'](#).

Nieuws vanuit GOAB-ondersteuningstraject

Inzet GOAB-middelen 2023-2026

Het GOAB-ondersteuningsteam ontvangt veel vragen over de verantwoording van de GOAB-middelen omdat het een specifieke uitkering betreft. Gemeenten, en soms ook aanbieders in de kinderopvang, willen duidelijkheid waar de middelen wel en niet aan mogen worden besteed. Daarom ontwikkelde het GOAB-consortium in opdracht van en in overleg met het ministerie van OCW deze handreiking. Hierin worden vanuit het perspectief van de wetgever richtlijnen gegeven voor de inzet van GOAB-middelen. Er zijn overigens geen grote wijzigingen t.o.v. handreiking 2019-2022.

Webinar 'zware' vve-groepen

Welke oplossingen en subsidiemogelijkheden zijn er voor deze doelgroep? Wat zijn goede voorbeelden van VE-aanbieders en gemeentes? Al deze vragen kwamen tijdens het inspiratiecollege aan bod.

Samen met Annerieke Boland, lector jonge kind iPabo, spraken we over het belang van spel op deze groepen. Zij nam ons mee in vroege spelontwikkeling, ondersteuning van zelfsturing (gedragsondersteuning) en het belang van warme relaties met kinderen.

Webinar LEA en de ve

In dit webinar is aan de hand van drie presentaties ingegaan op de mogelijkheden van de LEA voor ve (als inhoudelijk thema) en ve-aanbieders (als partij aan het bestuurlijk overleg). De Onderwijsinspectie gaf een inleidende presentatie over de stand van het land: hoe vaak zitten de ve-aanbieders aan tafel en welke afspraken worden er met name in Nederland gemaakt. Daarna kwamen er twee praktijkvoorbeelden: een ve-aanbieder regio Tilburg en een grote gemeente, Den Haag, hebben toegelicht hoe zij ve-aanbieders betrekken bij het bestuurlijk overleg en hoe je je als ve-aanbieder hierbij het beste kunt bewegen.

Webinar ve-aanbod peuters in asielopvang

Een aantal jaar geleden is er in opdracht van OCW een onderzoek gedaan naar het ve-aanbod voor peuters in de asielopvang. Uit de bevindingen bleek dat lang niet alle gemeenten met asielopvang ve aanboden aan peuters in de opvang. De komst van de nieuwe spreidingswet maakt dit een actueel thema voor gemeenten en kinderopvangaanbieders.

Maarten Faber en Cobi van der Beek (Ministerie van OCW) vertelden in hun presentatie over het belang van het meenemen van asielkinderen in de VE. Hoewel gemeenten vrij zijn in het kiezen van hun VE-doelgroep, vindt OCW het belangrijk om asielkinderen daarin mee te nemen. Ze vallen immers vanwege het grote risico op taalachterstand binnen de doelgroep voor voorschoolse educatie.

Hoe je als gemeente en kinderopvangorganisatie asielopvang voor peuters organiseert, daarover vertelde Paulien Muller (Sardes). Hierbij ging ze in op waar je aan moet denken als je een ve-aanbod voor peuters in de asielopvang moet organiseren en gaf ze concrete voorbeelden van mogelijke situaties en locaties. Want er is niet één vaste manier om de opstart van een VE-aanbod voor peuters in de asielopvang te regelen.

Ellen Buntjer (Kinderopvang KiWi) sloot de ochtend af. Met ervaringsverhalen van haar werk in de opvang in het COA van Ter Apel. Ze beantwoordt deelnemersvragen als 'Waar moet je rekening mee houden bij het aanbod aan deze peuters?', 'Wat vraagt het werken met deze doelgroep aan extra pm'ers, opleiding en vaardigheden?' en 'Hoe kun je werken aan ouderbetrokkenheid?'.

VOLDOENDE VE-PLEKKEN

Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor voldoende ve-plekken. Ze zijn hierbij afhankelijk van de bereidheid van ve-aanbieders om ve in hun gemeente aan te willen en kunnen bieden. Er zijn signalen dat dit in sommige gemeenten moeilijker is/gaat. Ve-aanbieders trekken zich terug vanwege de hoge eisen/bepaalde extra middelen die gesteld worden door Rijk/gemeente voor het aanbieden van ve. Daarmee komt de wettelijke taak van de gemeente in het geding.

Mogelijke oplossingen hiervoor zijn:

- Kleine kernen subsidie/startsubsidie
- Goede financiële regelingen ve
- Ve in hele dagopvangsetting

Er is in groepen uitgewisseld of dit speelt en hoe hiermee nu omgegaan wordt.

Bij de plenaire terugkoppeling bleek dat er in sommige gemeenten steeds vaker kleuterverlenging wordt aangevraagd. Het samenwerkingsverband kan een rol spelen bij de informatievoorziening voor kinderopvanglocaties over kleuterverlenging en de overgang naar de basisschool. Kinderopvangorganisaties kunnen vaak niet de mogelijkheden overzien en het samenwerkingsverband kan deze informatie gestructureerd en overzichtelijk aanbieden. Of dit werkt is mogelijk afhankelijk van de rol van het samenwerkingsverband in de gemeente.

BEREIK VE

Het landelijke gemiddelde bereik ve is 77% blijkt uit het recente Onderwijsinspectierapport (maart 2024). Dus van alle ruim 56.000 geïndiceerde ve-peuters in Nederland gaan er ruim 43.000 naar een ve-locatie, ruim 13.000 gaan hier niet heen. Essentieel is te achterhalen hoe hoog het non-bereik is en waar in jouw gemeente de niet bereikte ve-peuters zijn. Blijven ze volledig thuis, zitten ze in een kinderopvanginstelling/gastouderopvang. Van alle jonge kinderen gaat 89% naar een vorm van opvang, dus is het zeer aannemelijk dat veel ve-kinderen alsnog wel ergens naar toe gaan, waar geen vve-geregistreerd

aanbod plaatsvindt. Onderzoek wijst uit dat de drie meest genoemde redenen voor ouders om niet te kiezen voor ve in een ve-registreerde opvang zijn: geloofsovertuiging/visie wat beste is voor kind, financiën of niet passend aanbod (wens voor hele dagopvang ipv halve dagopvang).

Tips om bereik te verhogen zijn:

- Vve-coördinator/Peuterconsulent spin in web
- Inzet oudercontactpersonen/ouderconsulenten, buurtmoeders of huisbezoeken
- Inzet Instapje/Opstapje (1-2 jaar)
- Ouderspreekuren /inloopmomenten
- Inzet bibliotheek, bijvoorbeeld leesconsulent rond leesbevordering jonge kinderen
- Samenspelactiviteiten ouder en kind op locatie
- Gebruik sociale media en goede ervaringen delen
- In vve-netwerk veel onderling vertrouwen en goede wil, stabiliteit in netwerk
- Stevige rol consultatiebureau
- Digitale tools zoals Peutermonitor
- Communicatieplan, gericht op verschillende doelgroepen ouders
- Frame dat ve iets vanzelfsprekend is/kansen biedt
- Gratis ve-aanbod
- Administratie voor ouders minimaliseren

In kleine groepjes is uitgewisseld welke ervaringen en oplossingen er zijn rond bereik ve.

Hieruit blijkt dat er veel verschillende keuzes worden gemaakt, deels door verschillen tussen gemeenten. Een punt dat naar voren kwam, is de afweging hoe ver je wilt en kunt gaan om het bereik te verhogen. Stel er zijn bijvoorbeeld twee vve-kinderen die je niet bereikt, omdat de werkende ouders het kind niet op kunnen halen na de peuteropvang en opvang voor een hele dag nodig hebben. Die gezinnen zouden baat hebben bij vve in de dagopvang. Moet je dan speciaal voor die twee gezinnen de optie vve in de dagopvang aanbieden en dus ook het personeel van de dagopvang daarin scholen? Is die investering het vergrote bereik waard?

De deelnemers leken het erover eens te zijn dat het helpt als de ouders al binnen zijn op de locatie. Dit proberen zij op verschillende manieren te bewerkstelligen. Een voorbeeld is om activiteiten waar deze ouders naartoe kunnen komen te organiseren op de ve-locatie. Ouders krijgen zo een beter beeld van ve en zeggen dan makkelijker 'ja' tegen ve-aanbod voor hun kind.

'ZWARE' VE-GROEPEN

In dit verband wordt met 'zware' ve-groepen bedoeld: veel vve-kinderen op de groep. Hierover is een opgenomen webinar vanuit GOAB-ondersteuningstraject terug te kijken voor verdere verdieping. Gemeenten hebben nu allemaal een eigen doelgroepdefinitie ve. Ze bepalen soms ook wat maximaal aantal ve-kinderen per groep is (vaak maximaal 50%). Meer en meer zien we dat gemeenten bereid zijn extra subsidie ve te geven als de groepen meer dan 50% ve-kinderen hebben. Sommige gemeenten hebben extra subsidie bij % percentage doelgroepkinderen op de groep/locatie, andere gemeenten maken onderscheid in wijken. Inhoudelijke keuzes rond zware groepen zijn bijvoorbeeld:

- Extra handen in groep: Inzet studenten, extra beroepskracht (niet VE gecertificeerd), BBL in VE, flexibele inzet
- Extra tijd voor de vaste pm'ers
- Groep verkleinen naar 14 of 12

- Professionalisering en coaching/modelling pm'ers
- Interne regisseur
- Inrichting groepsruimtes voor de 3^e pedagoog
- Doelgericht werken, taakverdeling, normaliseren
- Extra aanbod voor ouders (pedagogische driehoek)
- (Ouder)brugfunctionaris VE
- Meer samenwerken met onderwijs en andere partners
- Inzet interne en externe ondersteuning
- Meer focus op eerste 1000 dagen: preventie
- Doelgroepdefinitie strakker formuleren

Vanuit het ondersteuningstraject wordt als tip meegegeven om regelmatig (mogelijke) extra maatregelen rond zware groepen te evalueren en aan te passen waar nodig: ga met elkaar in gesprek! Zoek met elkaar oplossingen en erken elkaars professionaliteit hierbij.

Ernst Radius benadrukt dat het gaat om de combinatie van ondersteuningsbehoeften van kinderen bij elkaar die het zwaar laten voelen voor de medewerkers, dus de kinderen zijn niet per se 'zwaar'.

Gemeenten kijken zelf wat in hun situatie een passende definitie is. Er kunnen zelfs verschillende afspraken over zware groepen zijn binnen een gemeente, bijvoorbeeld voor de dagopvang en de peuterspeelzaal; of bij bijvoorbeeld 75% van de kinderen met ve in een groep een extra pedagogisch medewerker op de groep of de groep verkleinen.

We moeten niet vergeten dat kinderen een groot deel van de tijd niet in een opvang situatie zijn en dus ook aandacht besteden aan manieren om het kind thuis gestimuleerd te krijgen..

Er is in groepjes uitgewisseld over 'zware' ve-groepen.

- Het thema ouderbetrokkenheid kwam het meest ter sprake
- Tip uit Urk: ze gebruiken opstapje, waarbij ze ouders een keer per maand mee laten komen met hun kind. Hierdoor leren de ouders met hun kind samen en vergroot je ouderbetrokkenheid. Veel ouders in de gemeente zijn geen voorstander van kinderopvang, maar voor deze groepsbijeenkomsten staan ze vaak wel open.
- Tip uit Heerde: we hebben een coördinator ouderbetrokkenheid vanuit de gemeente. Deze persoon organiseert ook inloopbijeenkomsten voor ouders om het zo laagdrempelig mogelijk te houden.

IN DE ETALAGE

Vraag van een gemeente: is er in andere gemeenten een overdracht van de ene voorschoolse opvang naar de andere als een kind overstapt?

Antwoord: het komt in andere gemeenten niet vaak voor dat een kind overstapt naar een andere voorschoolse opvang. Het komt wel een enkele keer voor dat kinderen gebruik maken van de kinderopvang en de peuterspeelzaal, maar dat is vaak binnen dezelfde organisatie. Als dit zich voordoet dan verzorgen de beide opvangsoorten meestal wel gezamenlijk de overdracht naar de basisschool. Er is dus geen voorbeeld in de groep aanwezig voor de overdracht van voorschoolse opvang naar voorschoolse opvang. Mogelijk kan het formulier bij de overgang naar de basisschool als uitgangspunt gebruikt worden.

AFRONDING

GOAB ondersteuningstraject gaat ook weer door schooljaar 2024/2025.

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor nieuwe handreikingen, verslagen en de planning van bijeenkomsten. Ook kun je je aanmelden voor de LinkedIn-GOAB-groep om op de hoogte te blijven. De volgende bijeenkomst wordt gehouden op 27 juni 2024 (alleen gemeenten). Dit is een online bijeenkomst van 9.30 - 11.30 uur. De uitnodiging volgt te zijner tijd. Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via [Joke Kruiter \(j.kruiter@sardes.nl\)](mailto:j.kruiter@sardes.nl)